

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 4–6

Barevný déšť

(1) Jistě jste si všimli, že déšť někdy za sebou nechává barevné stopy. Nejčastěji se u nás déšť zabarvuje pylem, a to zejména z kvetoucích jehličnatých stromů. Tento **jev** se pravidelně opakuje v jarním období, kdy déšť vymývá pyl rozptýlený v atmosféře a zanechává pak žluté stopy nejlépe viditelné obvykle v kalužích.

(2) Zdrojem zabarvení deště nebo sněhu je také prach nebo jemný písek původem většinou ze Sahary, který do našich středoevropských šířek přináší vítr. V zimním období tak může být sníh zabarven dožluta nebo dohněda. V březnu loňského roku se dostal do našeho ovzduší prach z Ukrajiny, který také zanechával viditelné stopy. Jinou, v České republice méně častou příměsí ve vzduchu je prach vyvržený při vulkanické erupci. Jeho stopy po dešti nebo na sněhu jsou podobné.

(3) Ve výjimečných případech pak můžeme pozorovat, že z ovzduší padají na zem daleko větší částice, třeba i ryby. V takovém případě je příčinou tornádo, které z povrchu země nebo z vodní hladiny vyneslo určité předměty, které pak na jiném místě padají.

[1]

max. 2 body

- 4 Vypište z části (3) výchozího textu všechny složené přísudky (tzn. holé přísudky tvořené více než jedním slovem):

2 body

- 5 Napište synonymum českého původu ke slovu *jev*, kterým by bylo možné slovo ve výchozím textu nahradit, aniž by došlo ke změně významu nebo stylistického zabarvení výchozího textu.

(Slovo je v textu zvýrazněno.)

1 bod

- 6 Které z následujících tvrzení o výchozím textu není pravdivé?

- A) Autor se přímo obrací na čtenáře textu.
- B) Jedná se o naučný text psaný s ohledem na laiky.
- C) Autor ve výchozím textu vysvětluje určité skutečnosti.
- D) Obsahem textu jsou z větší části autorovy domněnky.